

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Ex omnibus praeteritorum temporum haeresibus consarcinata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

uis hunc ille articulum postea retractarit, ut in Operum ipsius Tomo legere est. Cum VValden-sibus & Pauperibus Lugdunensibus vult, Pastori-bus & Prelatis Ecclesiasticis non licet bona temporalia possidere. Cum illis haereticis qui Berengarium sequuti sunt, admirabilem & supernaturalem Trans-substantiationem in Eucharistia negat: cum Nesto-rio, teste Cyrillo negat corpus Iesu Christi esse in Eu-charistia, extra ipsum Sacramenti. Cum Græcis ha-ereticis & schismatis affirmat, necessariam esse in Eucharistia utriusque speciei (Panis & vini) sumptionem. Quid tamen de S. Eucharistia seu Coena Do-mini senserit, plenius libro 11. expouam. Cum VVicleuo effectum & potestatem Excommunicationis reçit: cum laicis VValdensibus, potestatem seu au-ditoriatem Ecclesiasticam: cum Nouato, potestatem remittendi peccata. Cum Arrio omnem Traditionum Ecclesie memoriam abolitam cupit, pedibus manibusque soli scripto Verbo affixus. Ut paucis multa con-cludam, ab omnibus haereticis aliquid mutuatus, tanto formosius haereses corporis efformaturum se putabat, quanto è pluribus atque inter se diuersis membris ac partibus esset compositum. In quo sa-nè non leuiter peccasse mihi videtur, qui non præ-uiderit si quisque suum ab ipso repeterit, se tam-quam Ælopicam illam corniculam in medio nu-dum relictum iri. Sed & Iudeorum synagogam intare & aliquid ab eis discere non deditatus est. Quemadmodum enim illi docent, Postello teste, peccatori quamprimum penituerit, remissum esse peccatum: sic Lutherus explosa Peccantia quæ iram Dei sedat & prædestinationem rumpit, nullum salutare remedium animabus applicandum dicit: sed vel unum, ait, (a) susprium ad Deum emit-te, & iam tibi ob-signata erit gratia; immo quanio eris scelerior, tanto citius Deus in segratiam infundet. Il-la vero Contritio quæ fit per discussionem, recol-lectionem & detestationem peccatorum, quando scilicet homo præteritos annos & offensas in memoriā reuocat, gravitatem, multitudinem, fœ-ditatem & magitudinem peccatorum, ac vita æ-tetꝝ iacturam expendit: talis, inquit Lutherus, Contritio hypocritis, adeoque maiores quam antea pec-catores facit. Iste, ait, satisfactiones nihil aliud sunt quam tormenta & carnificina conscientiarum. Homi-nes natū sunt liberi. Ipſi Angeli nullam homini imponere legem possunt. Nemo hominum super Christiano vel u-nam syllabam statuendi ius habet. Restituendum est Euangelium, & abicienda hominum scrupulus, &c. His & alijs emblematis splendet totus ius liber De-

Captiuitate Babylonica: quibus latissimam in omnibus licentia viuendi fenestram aperiebat, & tamquam classico vniuersum Mundum ad vitiorum castra conuocabat. Omitto hic ea quæ idem ex Alcorano defusis, de quibus post.

III. Porro desiderium bonæ apud Græcos Patriarchas ineundæ gratiæ (vñscilicet cum iis velut coniunctis communis odii erga Romanum Pontificis causis, tanto magis Romanæ nocere posset Ecclesiæ) in causa fuit ut in multis tam ad Fidem quam ad Cæremonias spectantibus, cum Græcanica Ecclesia similitudinem aliquam affectarit, ac præsertim in Liturgia Lutherana, ut V. libro ostendetur. De Græcorum verò Fide & Cæremoniis, quod ex nostris auctoribus obscurius aliquanto descriptæ sint, multa ego non sine labore cum pluribus circumstantiis non scriptis, aliunde collegi & quæ Lectori non poterunt esse non grata. Græcitur, ut hinc potissimum exordiar, Missæ seu Liturgias suas iisdem fere verbis & precatiōibus peragunt quibus Latinī. Exemplar nos in masib⁹ habemus, eadem forma, qua S. Basili⁹ & S. Chrysostomi opera, impresum. Ipsa Missa longior est aliquando quam nostra, sic ut ei celebrandæ tres aut quatuor horæ impendendæ sint, si adhibeatur cantus Symphoniacus. Vnam tautum quotidie in Patriarchalibus Ecclesijs recitatur: sed in Monasterijs pro deuotione Religiosorum plures celebrantur. Idem à Lutheranis fieri postea animaduerteres. Horas Canonicas & Officia quotidie cantant, sed non Missam. Feria enim secunda, tertia & sexta non celebratur Missæ Officium. Ordinio Ecclesiastici homines eodem fere vestitu & tuntr quo Episcopi nostri aut sacerdotes: quemadmodum etiam mulieris in locis Lutherani. Sacerdos celebratur, ad Altare accedens, pedes imaginis Saluatoris nostri in plana tabula depicti, deinde S. Virginis, S. Iohannis, & eius Sancti qui Ecclesiæ est poronus, eosculatur. Neque enim ab imaginibus plane horrent, ut nec Lutherani. Recitatis consuetis precatiōibus, panis modicus ad Altare portatur, in quo Crucis signum superna parte est expressum, & circumscriptum his verbis: (b) *βασιλεὺς Ἰudeῶν*, id est, Rex Iudaorum. Inde sacerdos celebrans hastulam sumit utrimque acutam, am qua Saluatoris nostri pectus confixum fuit, præsentantem: tamque partem ubi Crucis signum est, exsecat, iisdemque verbis quibus nostri

^a In *Assert. art. 5. &c. p. b* *Punis Graecorum.*

sacerdotes consecrat. Reliquum panis populo dividitur, ut apud nos' panis benedictus. Postea vino in Calicem infuso, aquam admiscet, è vase sartagini pruni ardentibus plenæ imposito haustram, & aliquantum calefactam: ad repræsentandum, meo quidem iudicio, pro nobis effusum sanguinem, qui natura calidus est, quamvis alij existiment eo Spiritus sancti descenditionem figurari. Sic igitur Calicem & particulam illam panis rotundam accipiens, templum cum odore: mentis & incensis obit, populum ita inclamans: *Ecce Deum vestrum. Adorate eum.* Cui mox omnes acclamant: *Credimus, Credimus:* in Crucis formam complacatis manibus, & capite ad terram inclinato. Reversus deinceps ad altare sacerdos, preces continuat, tum quidquid panis sub crux cui Crux impressa fuerat, remansit, in vasculum mittit; eumque populo communicanti distribuit. Neque enim sine communicantibus illa ab eis Missa celebratur.

Ab his non valde discedunt Lutherani, qui ho-
rias quoque, quæ apud ipsos ijs, qui Sacramenti recipiendi gratia altare accedunt, exhibentur, seruarunt. Græci sacerdotes communicantibus exiguum panis reseruati in cam lentis magnitudine, cum guttula vini consecrati, in cochleari in aurato, & sic duobus speciebus, pane, vino & aqua committitis, porrigitur. Idem etiam Lutherani faciunt, vno hoc à Græcis differentes, quod una gutta contenti non sunt. Panem consecratum Græci ad ægrotos ferunt. Idem faciunt Lutherani: illi quidem cum lumine & face: hi vero sine vllis Ceremonijs, adeo ut Minister seu Prædicans hostias suas sub pallio aut in pera portet, ac demum apud ægrotum consecret. Græci in Confessione Sacerdotibus conscientiam suam denudaunt: aut altari innitentes, aut resti stan-
tes; idem à Lutheranis, ac præsertim Augustæ, Lubecæ, Bremæ visitatum: alijs enim in locis in genua procumbunt aut adsident excipienti confessionem. Græci voluerunt ut sacerdotes matiti esse sianunt: quod unum Lutherus plusquam cetera omnia Ecclesia sua dogmata mordicus attiripuit & defendit, ut infra in eiusdem Nuptijs quas descri-
pturus sum, plenius cognoscas.

Sed ut oram Græcica Ecclesia faciem videas, & quibus in rebus cum Lutherana conueniat, quibus discreper, pauca addam. Patriarcha Græcorum semper è Monachorum ordine, qui S. Basilius dicitur, quique unus in unitate est Græcia,

adsciscitur, nec nuptias contrahere potest. Nam apud Græcos quoque Monachi, qui votum castitatis fecerunt, in coelibatu perpetuo viuere tenentur: ut etiam Episcopi, qui nec uxores habent, nec carnibus velicuntur, non minus quam ipsorum Patriarcha. Suasit aliquando Philippus Melanchton ne ad Ecclesiasticas dignitates uxorati vocarentur, quod verendum sciret esset ne hoc modo Ecclesiastica bona dissiparentur aut alienarentur; sed consilium hoc quod Lutherò minus placaret, facile fuit repudiatum.

Apud Græcos si Diaconus velit fieri sacerdos, necesse est ut antequam ordinem suscipiat, uxorem ducat: alias eo suscepito, anuptijs postea abstinerere cogitur. Uxor vero mortua, idem fit Monachus. Sic etiam marito mortuo, uxori alteri nubendi potestatem non haberet, sed & ipsa Religiosum monasterio includitur. Lutherò id valde rude & inhumanum visum est: qui ut Monachus seu Religiosa vita capitalis fuit inimicus, ita omne castitatis votum caue peius & angue oderat. Pro eo enim quod Græci sacerdotem, vnam tantum & vnicam uxorem habere volunt, Lutherus quotquisque velit ducendiac permutandi potestatem iuis permittit, ut libro 111. ex ipso, Lutherani Euangelij textu à nobis probabitur.

Vides opinor, quomodo ex veterum hærecon ac schismaticæ Ecclesiæ ruderibus & patetinis Lutherus suam Ecclesiam ædificari: in qua si materies virtuosa est, ipsa certe symmetria & structura multo est virtuosa. Quin ut rectum ficeret quam ab cœni ordine abhorret, & confusione amaret, pronunciauit, *Summo Pontifice in Ecclesiæ nihil opus esse: eandem visibile caput habere non posse: immo contra Dei verbum esse, ut in supremo Hierarchi gradu unus solus collectur.*

Quoniam vero non ignorabat dogmata sua & opiniones ex aliorum hæreticorum & schismatistarum fontibus haustas iam olim ab omnibus Concilijs damnatas esse; atque in primis Christianæ Fidei structuram quatuor illis generalibus on-
filijs iamquam solidissimo cubo inniti, ut Gregorius ait: (a) inter cetera asserere non dubitauit, *Concilij illis seu SS. Patrum Conuentibus Spiritum sanctorum non ita præfuisse, ut tam in moribus quam in fide errare non potuerint* (b) Et quanvis Spiritus S. Ecclesiam deferere non posset, nec Ecclesia, vere a Lib. 1. ep. 4. in Regist. b Luth. de Capt. Babylon.